

[Ove Hansen.]

tror ikke den vil blive misbrugt. Undertiden har man set, at ejere af arealer ligefrem har hindret, at en fornuftig og hensigtsmæssig byplan blev realiseret; det skyldes vel ofte, at den pågældende ejer ikke foreløbig har interesse i at sælge sin ejendom eller udnytte den bebyggelsesplan, der gælder for ejendommen. Hans modvilje skyldes måske, at han regner med, at ejendommen bliver mere værd med tiden. Ifald det kun var et anliggende, der angik ejeren alene, var der vel ikke så meget at sige til det, men det er desværre ikke altid tilfældet. Hans modvilje bevirker, at grunden ikke kan tjene det formål, som byplanen tilsigter; den helhedsløsning, som er byplanens mening, må opgives i hvert fald inden for en rum tid. I mange byer kan man se, hvorledes uudnyttede arealer ligger i en tilstand, der på ingen måde forskønner omgivelserne. En god anvendelse af sådanne grunde ville være til stor gavn for byen, enten det drejer sig om grunde til boligbyggeri eller erhvervsbyggeri eller til andet formål. Også af æstetiske grunde ville det være af betydning, om sådanne arealer blev udnyttet i overensstemmelse med den byplan, som de kommunale myndigheder har udarbejdet.

Nu vil der måske lyde røster om, at det er et indgreb i den private ejendomsret, når det offentlige i sådanne tilfælde kan forlange ejendommen overtaget. At det er et indgreb, skal erkendes, men vel et nødvendigt indgreb, når det har vist sig, at man ikke på nogen måde kunne tale sig til rette med den pågældende ejer. Det er ikke hensigten med bestemmelsen om adgang til ekspropriation at genere den pågældende ejer, ingenlunde. Han vil jo også efter de gældende regler få erstatning, således at han ikke lider økonomisk tab derved. Det er et spørgsmål, om han ikke misbruger ejendomsretten netop ved at forhindre en helhedsløsning. Jeg vil naturligvis til enhver tid respektere den private ejendomsret og indrømme ejere den bedste mulighed for at udnytte den, men det må være en forudsætning, at det ikke bliver på bekostning af de omkringboendes rettigheder eller helhedens interesser.

Jeg tror, det er en værdifuld bestemmelse, ministeren her vil have indføjet i byplanloven, og der er efter min mening ingen tvivl om, at den vil blive modtaget

med stor tilfredshed i kommunalbestyrelserne. Jeg har ofte hørt kommunalbestyrelsesmedlemmer give udtryk for, at man i kommunerne netop savnede en sådan ret til i visse tilfælde at ekspropriere til boligformål og erhvervsformål i forbindelse med udarbejdelse af byplaner. Derfor vil jeg takke den højtærede boligminister for den ændring, han her foreslår i byplanloven.

Må jeg så til slut gøre nogle bemærkninger om lovforslaget om regionplanlægning. Forslaget skal ses i forbindelse med det omfattende planlægningsarbejde, der i den senere tid er indledt i vort land. Det er ikke alene Danmark, der har indset nødvendigheden af en systematisk planlægning; en del lande i Vesteuropa har for år tilbage foretaget en omfattende planlægning, og noget tilsvarende gælder for øvrigt også i de øvrige nordiske lande.

Ændringen i landets struktur nødvendig gør i høj grad en planlægning, der omfatter såvel større som mindre, begrænsede områder. Planlægningen er et arbejde, som regeringen netop har gjort til genstand for behandling i 1961 ved at nedsætte et landsplanudvalg. Det væsentligste i planlægningsprocessen er udarbejdelsen af forslag til planlægningens målsætning. Det er ved målsætningen, planlægningen udstikker rammerne for fremtidsbilledet.

Hensigten med forslaget om regionplanlægning er, at der rundt omkring i landet på kommunalt initiativ påbegyndes en planlægning for større områder. En sådan planlægning kan få stor betydning for de enkelte områder af landet. Ved udarbejdelse af dispositionsplaner og zoneplaner i kommunerne har man, hvad der vel ikke er noget at sige til, mere tænkt på kommunens interesser. Planlægningen i nabokommunen kendte man måske ikke så meget til, og man havde heller ikke indflydelse derpå. Jeg tror derfor, det er af meget stor værdi, at man nu får et større område at tænke på med hensyn til planlægning. En planlægning, der omfatter større områder, indebærer formentlig også den fordel, at det bliver lettere at løse spildevandsproblemet, og det samme gælder vel forsyningen med vand, således at man ikke er tvunget til at tage alt for meget hensyn til de kommunale grænser.

Jeg forstår af lovforslaget, at det nu er